

EUROPRODUKT
PomoCentre
CZT - AgroTech

Instytut Sadownictwa i Kwiaciarnictwa
ul. Pomologiczna 18, 96-100 Skierniewice
tel.:+48-46-833 20 21, fax:+48-46-833 32 28
Dyrektor: Prof. dr hab. Danuta M. Goszczyńska
e-mail: Danuta.Goszczyńska@insad.pl

OFERTA WDROŻENIOWA - 2007

„Nawożenie borówki wysokiej odmiany Bluecrop siarką”

Słowa kluczowe: **borówka wysoka, siarka, nawożenie, rośliny jagodowe**

Opis wdrożenia:

W Polsce w ostatnich latach szybko rośnie zainteresowanie uprawą borówki wysokiej. Jest to roślina o szczególnych wymaganiach i dlatego zaistniała potrzeba przeprowadzenia badań umożliwiających przekazania do praktyki zaleceń związanych z nawożeniem tej rośliny. Krzewy borówki wysokiej korzenią się dość płytko i często nie rozrastają się dostatecznie szczególnie na glebach cięższych. Ogranicza to wystarczające zaopatrzenie roślin w wodę i składniki pokarmowe.

Dlaczego siarka jest ważna? Siarka jest ważnym składnikiem pokarmowym dla roślin. Niedobory tego pierwiastka powodują zmniejszenie aktywności procesów biologicznych, zachodzących podczas wzrostu rośliny. Siarka jest niezbędnym składnikiem w procesach syntezy chlorofilu. Niedostatek siarki zaburza proces formowania się białka, co prowadzi do zahamowania wzrostu i spadku plonów oraz wyraźnego pogorszenia jego jakości. Może być stosowana jako nawóz na glebach wykazujących niedobór siarki, do regulacji kwasowości gleby lub do sporządzania mieszanek nawozowych. Wigor S-90 jest nawozem siarkowym granulowanym zawierający siarkę i bentonit. W kontakcie z wodą bentonit

powoduje powolne uwolnienie się siarki z nawozu. Cząsteczki siarki ulegają w glebie utlenieniu przez mikroorganizmy do postaci siarczanowej - przyswajalnej przez rośliny.

W przeprowadzonym 5-letnim doświadczeniu stosowano nawożenie nawozami: Nitrofoska niebieska o składzie N-P-K(Mg-S) 12-12-17 (2-6) i nawóz siarkowy granulowany Wigor S-90 zawierający 90% siarki i 10% bentonitu. Nawozy zastosowano w zróżnicowanych dawkach tj. Nitrofoskę niebieską w dawce 500 i 650 kg/ha i Wigor S-90 w dawkach 100 i 150 kg/ha w różnych kombinacjach:

1. Większa dawka Nitrofoski niebieskiej i mniejsza Wigoru S-90;
2. Większa dawka Nitrofoski niebieskiej i większa Wigor S-90;
3. Mniejsza dawka Nitrofoski niebieskiej i mniejsza Wigor S-90;
4. Mniejsza dawka Nitrofoski niebieskiej i większa Wigor S-90;
5. Większa dawka Nitrofoski niebieskiej;
6. Mniejsza dawka Nitrofoski niebieskiej;
7. Bez żadnego nawożenia.

We wszystkich kombinacjach zebrano większy plon niż w kombinacji kontrolnej nie nawożonej. W porównaniu do roślin kontrolnych bez nawożenia – w kombinacjach nawożonych nawozem Nitrofoska niebieska plon owoców był większy o około 40% (w obu dawkach),

lecz dodatkowo dodana siarka zwiększyła plonowanie o około 50%. Ciężar jednostkowy owoców pod wpływem nawozów zwiększył się nieznacznie.

Innowacyjność wdrożeniowa – efekty gospodarcze i społeczne

W uprawie borówki wysokiej poleca się stosowanie siarki w postaci nawozu. Siarka jest jednym ze składników pokarmowych roślin. Może być stosowana jako nawóz na glebach wykazujących niedobór siarki, do regulacji kwasowości gleby lub do sporządzania mieszanek nawozowych.

Podmioty, do których skierowana jest oferta wdrożeniowa

Gospodarstwa sadownicze, Działkowicze, Ośrodki Doradztwa Rolniczego,

Twórcy oferty wdrożeniowej:
Zakład Agrotechniki
Zakład Planowania Naukowego

Autorzy: dr hab. Eugeniusz Szwonek,
tel. (046) 83 45 309,
e-mail: Eugeniusz.Szwonek@insad.pl

mgr Agnes Laszlovszky-Zmarlicka
(046) 83 45 365
e-mail: Agnes.Zmarlicka@insad.pl